

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุดร้อยกรอง
ของไทย

ผู้วิจัย นางสาวรัศมี แสนดี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองวารินชำราบ
อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ปีที่ทำวิจัย 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อศึกษาแบบอย่างสถานศึกษาที่ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุดร้อยกรองของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) เพื่อสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุดร้อยกรองของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 4) เพื่อทดสอบรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปชุดร้อยกรองของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 5) เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปชุดร้อยกรองของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปชุดร้อยกรองของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ บทเรียนสำเร็จรูปชุดร้อยกรองของไทย แผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชุดร้อยกรองของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าด้านสื่อการเรียนการสอน สภาพระดับการปฏิบัติในภาพรวม ถือว่ามีความพร้อมมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านผู้เรียน และอันดับสุดท้ายคือด้านผู้บริหาร ซึ่งมีความพร้อมน้อยที่สุด ส่วนปัญหาที่พบ คือด้านผู้เรียน มีปัญหามากที่สุด รองลงมา คือ ปัญหาด้านตัวผู้สอน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านผู้บริหาร

2. จากการศึกษาแบบอย่างสถานศึกษาที่ดี ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับ ร้อยกรองของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องฉันทลักษณ์ เลือกคำมาใช้ไม่ได้ เป็นเรื่องยาก ทำไม่ได้ ไม่ชอบการแต่งคำ ประพันธ์ และหาคำสัมผัสคล้องจองไม่เป็น เป็นต้น ส่วนสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นในการสอนเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ ได้แก่ ข้อบังคับหรือ ฉันทลักษณ์ สัมผัส การใช้คำ และคำประพันธ์ประเภทต่างๆ ส่วนการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ ควรจะจัดแข่งขันในวันสำคัญ จัดแสดงผลงาน นักเรียน จัดกิจกรรมให้ต่อเนื่องตลอดปี และบูรณาการกับวิชาอื่น

3. การสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุดร้อยกรองของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมในโรงเรียน และกิจกรรมนอกโรงเรียน

4. เมื่อนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด ร้อยกรองของไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาทดสอบ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน ด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุดร้อยกรองของไทย มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. การกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปชุดร้อยกรอง ของไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้แสดง ความสัมพันธ์ลักษณะเป็นเชิงระบบ แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงต้นน้ำ ช่วงกลางน้ำ และช่วงปลายน้ำ โดยในแต่ละช่วงจะมีความสัมพันธ์กันหรือเชื่อมโยงกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ช่วงต้นน้ำ จะให้ ความสำคัญที่ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่ คือ สนับสนุนงบประมาณ การส่งเสริมทุกรูปแบบ เป็นต้น ช่วงกลางน้ำ จะให้ความสำคัญที่ ครูผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่ คือ จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร กำหนดกิจกรรม/โครงการที่พัฒนาผู้เรียน เป็นต้น ช่วงปลายน้ำ จะให้ความสำคัญที่ ผู้เรียน ซึ่งมีหน้าที่ คือ ร่วมการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป และการทดสอบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุดร้อยกรองของไทย และกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ครูผู้สอนกำหนด ทั้งกิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรม ในโรงเรียน และกิจกรรมนอกโรงเรียน